

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 หลักการใช้ภาษา

จำนวน 5 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 การสร้างคำ

จำนวน 2 ชั่วโมง

รหัสวิชา ท21101 วิชา ภาษาไทย 1

ครูผู้สอน นางสาวกนกวรรณ จันทขวา

1. มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลัง

ของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ตัวชี้วัด ม.1/2 สร้างคำในภาษาไทย

2. สาระการเรียนรู้แกนกลาง

การสร้างคำ คำประสม คำซ้ำ และคำซ้อน

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

จุดประสงค์การเรียนรู้ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

1. อธิบายลักษณะของคำประสม คำซ้อน และคำซ้ำได้อย่างถูกต้อง

จุดประสงค์การเรียนรู้ด้านทักษะกระบวนการ (P)

2. สามารถจำแนกคำตามรูปแบบการสร้างคำได้

จุดประสงค์การเรียนรู้ด้านคุณลักษณะ พฤติกรรม (A)

3. มีเจตคติที่ดีและสนุกกับการเรียนภาษาไทยผ่านกิจกรรมเกม

4. สาระสำคัญ / ความคิดรวบยอด

การสร้างคำในภาษาไทยเป็นกระบวนการที่ทำให้เกิดคำใหม่หรือขยายความหมายของคำเดิม โดยใช้วิธีการต่าง ๆ เช่น การซ้ำคำ การประสมคำ และการซ้อนคำ ซึ่งล้วนเป็นวิธีการที่ทำให้ภาษาไทยมีความหลากหลายและยืดหยุ่นในการสื่อสาร การเข้าใจหลักการสร้างคำช่วยให้นักเรียนสามารถแยกแยะคำตามหน้าที่และความหมายได้อย่างถูกต้อง ใช้ภาษาได้เหมาะสมกับบริบท และสามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในชีวิตประจำวัน การเรียน การอ่านวรรณคดี ตลอดจนการเขียนเชิงสร้างสรรค์

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (เฉพาะที่เกิดในแผนการจัดการเรียนรู้นี้)

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	คุณลักษณะอันพึงประสงค์
☒ ความสามารถในการสื่อสาร ☒ ความสามารถในการคิด ☒ ความสามารถในการแก้ปัญหา ☐ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ☒ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	☐ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ☐ ซื่อสัตย์สุจริต ☒ มีวินัย ☒ ใฝ่เรียนรู้ ☐ อยู่อย่างพอเพียง ☒ มุ่งมั่นในการทำงาน ☒ รักความเป็นไทย ☐ มีจิตสาธารณะ

6. กิจกรรมการเรียนรู้

ใช้กิจกรรมการเรียนรู้ 3P (Presentation – Practice – Production) ดังนี้

คาบที่ 1

ขั้นการประเมินก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 การสร้างคำ แบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ

ขั้นนำ Presentation (การนำเสนอ)

1. ผู้เรียนร่วมกันสำรวจคำใกล้ตัว เช่น คำว่า รถไฟฟ้า, ดินสอพอง, เติบโต พร้อมตั้งคำถามว่า
 - “คำเหล่านี้เกิดจากอะไร?”
 - “มีคำใดประกอบกันบ้าง?”
2. ผู้เรียนอภิปรายร่วมกัน จากคำที่พบ ครูเพียงเป็นผู้ตั้งคำถามปลายเปิด
3. ผู้เรียนรับรู้เป้าหมายการเรียนรู้ ว่า “วันนี้เราจะค้นหาวิธีสร้างคำในภาษาไทยให้เข้าใจและสนุกไปกับมัน”

ขั้นสอน Practice (การฝึกฝน)

1. ผู้เรียนทำงานกลุ่มเล็ก เพื่อสำรวจตัวอย่างคำที่ครูเตรียมไว้ และ จัดกลุ่มคำเป็น คำซ้ำ คำซ้อน คำประสม
2. ผู้เรียนร่วมกันสรุปแนวคิด จากกิจกรรม เช่น
 - “ลักษณะของคำซ้ำคืออะไร?”
 - “ถ้าคำหนึ่งมีหลายคำประกอบกัน เราจะวิเคราะห์อย่างไร?”

ขั้นสรุป Production (การผลิตผลงาน)

1. ผู้เรียนสรุปสิ่งที่ค้นพบ โดยเขียนออกมาเป็น Mind Mapping ลงในสมุดของตนเอง
2. ผู้เรียนตั้งคำถามที่อยากรู้ต่อยอด เช่น “มีคำอื่นอีกไหมที่สร้างคำแบบแปลกๆ?”
3. ครูแนะนำกิจกรรมในคาบถัดไป ว่าเราจะได้เข้าไป “ท่องโลกฟาร์มคำ” เพื่อผจญภัยในเกมและฝึกการสร้างคำแบบสนุก

คาบที่ 2

ขั้นนำ Presentation (การนำเสนอ)

1. ผู้เรียนช่วยกันทบทวนสิ่งที่เรียนในคาบก่อน ผ่านกิจกรรมเกมทายคำ จำนวน 3 คำ
2. ผู้เรียนทดลองเข้าหน้าเกม “ฟาร์มคำมหาสนุก” และร่วมตั้งเป้าหมายว่าอยากพิชิตด่านให้ครบ
3. ครูแนะนำวิธีใช้เกมเบื้องต้น จากนั้นให้อิสระผู้เรียนในการเล่น

ขั้นสอน Practice (การฝึกฝน)

1. ผู้เรียนเล่นเกมฟาร์มคำมหาสนุก รายบุคคล ผ่านมือถือ/คอมพิวเตอร์
2. ผู้เรียนสังเกต วิเคราะห์ และตอบคำถามในแต่ละด่าน เพื่อปลดล็อกฟาร์ม
3. ระหว่างเล่น ผู้เรียนจดบันทึกคำใหม่ หรือคำที่ยังไม่แน่ใจ เพื่อใช้ในการอภิปรายท้ายคาบ
4. ผู้เรียนพูดคุยแลกเปลี่ยน กับเพื่อนในกลุ่มว่าด่านใดท้าทายมากที่สุด และได้เรียนรู้อะไรบ้าง

ขั้นสรุป Production (การใช้จริง)

1. ผู้เรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน เพื่อประเมินความเข้าใจ
2. ผู้เรียนช่วยกันสะท้อนผลการเรียนรู้ เช่น
 - “ฉันชอบคำไหนมากที่สุด?”
 - “ฉันได้เรียนรู้อะไรจากเกมนี้?”
3. ผู้เรียนทำแบบประเมินความพึงพอใจต่อสื่อเกม และเสนอแนวคิดปรับปรุงในอนาคต

7. สื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้

7.1 สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือเรียนรายวิชา หลักภาษาไทย ม.1 หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 หลักภาษาไทย ของ อจท.
2. แบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 การสร้างคำในภาษาไทย ม.1
3. สื่อ PowerPoint หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 การสร้างคำ ม.1 ของ อจท.
4. บัตรคำศัพท์
5. สมุดประจำตัวนักเรียน
6. สื่อเกม “ฟาร์มคำมหาสนุก”

7.2 แหล่งเรียนรู้

1. ห้องเรียน หรือ ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์
2. อินเทอร์เน็ต

8. ภาระงาน / ชิ้นงาน

8.1 Mind Mapping เรื่อง การสร้างคำในภาษาไทย

9. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

รายการวัด	วิธีวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
9.1 การประเมินระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 1) อธิบายลักษณะของคำประสมคำซ้อน และคำซ้ำได้อย่างถูกต้อง	ตรวจ Mind Mapping	Mind Mapping	คุณภาพอยู่ในระดับดี ผ่านเกณฑ์
2) สามารถจำแนกคำตามรูปแบบการสร้างคำได้	ตรวจ Mind Mapping	Mind Mapping	คะแนนอยู่ในระดับดี ผ่านเกณฑ์
3) มีเจตคติที่ดีและสนุกกับการเรียนภาษาไทยผ่านกิจกรรมเกม	ตรวจผลการประเมินความพึงพอใจ	แบบประเมินความพึงพอใจ	คุณภาพอยู่ในระดับดี ผ่านเกณฑ์
4) คุณลักษณะอันพึงประสงค์	สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	คุณภาพอยู่ในระดับดี ผ่านเกณฑ์
9.3 การประเมินก่อน-หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 การสร้างคำในภาษาไทย	ตรวจแบบทดสอบก่อน-หลังเรียน	แบบทดสอบก่อน-หลังเรียน	ประเมินตามสภาพจริง

10. แบบบันทึกหลังแผนการจัดการเรียนรู้

10.1 สรุปผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

ชั้น ม.1 จำนวนนักเรียนทั้งหมด 20 คน

1. ด้านความรู้ (K)

- นักเรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 100
- นักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน 0 คน คิดเป็นร้อยละ 0

2 ด้านทักษะกระบวนการ (P)

- นักเรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 100
- นักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน 0 คน คิดเป็นร้อยละ 0

3 ด้านคุณลักษณะ (A)

-นักเรียนมีความสนใจในเนื้อหาการสร้างคำ และการเรียนภาษาไทยมากขึ้น จากการได้เล่นเกม และเกมฟาร์มคำมหานุก ทำให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาไทยมากขึ้น

10.2 ปัญหา / อุปสรรค ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- ☐ กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ไม่เหมาะสมกับเวลา
- ☐ มีนักเรียนทำใบงาน / ใบกิจกรรมไม่ทันตามกำหนดเวลา
- ☒ มีนักเรียนที่ไม่สนใจเรียน
- ☐ อื่นๆ

10.3 ข้อเสนอแนะ / ความคิดเห็นเพิ่มเติม

การจัดกิจกรรมอาจจะต้องเพิ่มการทบทวนเนื้อหาใหม่มากกว่านี้ การใช้เกมทบทวนเนื้อหาเพียงอย่างเดียว นักเรียนอาจจะมีเนื้อหาบางส่วนที่ไม่เข้าใจได้

ลงชื่อ ครูผู้สอน

(นางสาวกนกวรรณ จันทา)

วันที่ 30 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2568

11. ความคิดเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

ข้าพเจ้า นางสาวนภาพร ฤทธิเดช ได้ทำการตรวจแผนการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวมีความคิดเห็น ดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การสร้างคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่อยู่ในระดับ

เพราะ ☒ ดีมาก ☐ ดี ☐ พอใช้
☒ ผ่านการวิเคราะห์ ☐ ไม่ผ่านการวิเคราะห์
- มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้
- คำอธิบายรายวิชา
- โครงสร้างรายวิชา

2. การจัดกิจกรรมได้นำเอากระบวนการเรียนรู้

- ☒ นำกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
☐ นำกระบวนการเรียนรู้ที่ไม่ค่อยเหมาะสม ควรเพิ่มหรือปรับกิจกรรม
☐ นำกระบวนการเรียนรู้ที่ไม่เหมาะสม มาจัดกิจกรรม

3. การวัดผลประเมินผล

- ☒ สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และครอบคลุมเนื้อหา
☐ ไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และครอบคลุมเนื้อหา

4. เวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- ☒ เหมาะสม
☐ ไม่เหมาะสม

5. ข้อเสนอแนะอื่นๆ

เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดี ผู้เรียนได้ร่วมกิจกรรมเพื่อแสวงหาความรู้ สามารถนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้

ลงชื่อ

(นางสาวนภาพร ฤทธิเดช)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ความเห็นและข้อเสนอแนะของรองผู้อำนวยการโรงเรียน

.....
.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวปราชญา ธรรมจักร์)

รองผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนดอยช้าง